

Comptabilitat i pimes. Situacions quotidianes II

JOSÉ CARLOS OJEDA VICENTE
Economista

Al'anterior número de la Revista Tècnica Digital 28 (febrer 2024) es va analitzar el cas del nomenament d'auditor pel registrador mercantil a sol·licitud de socis que representin almenys un 5 %, com exemple d'una situació on topa el que el legislador preveu amb la realitat de la comptabilitat a les pimes. Seguint amb l'anàlisi crítica d'aquest tipus de situacions reals (que poques vegades surten a la llum en ponències o en cursos, però que tot economista mercantilista i comptable ha de tenir present perquè en algun moment del seu exercici professional les patirà), en les següents línies farem un breu esbós d'una altra d'aquestes "situacions quotidianes", sota l'únic propòsit de motivar la reflexió del lector i posar en relleu i en valor la funció de formació dels col·legis professionals, com a principal instrument per tal de superar els obstacles que ens sorgeixin.

La dissolució societària judicial en el marc de la jurisdicció voluntària

En l'àmbit de les societats mercantils petites, en les quals sovint els socis en són, a la vegada, els administradors, les desavinences entre ells no finalitzen amb un procés de mediació mercantil, com seria desitjable i com recull la Llei 5/2012 de mediació d'assumptes civils i mercantils, sinó que les seves posicions irreconciliables els aboquen a una situació en què una de les parts sol·licita del jutjat el nomenament d'un liquidador sota la cobertura que proporciona la Llei 15/2015 de jurisdicció voluntària (LJV).

Òbviament, la funció del liquidador nomenat serà liquidar el patrimoni de la societat mercantil tot seguint el que descriu la Llei de societats de capital (LSC), ja que el jutjat en finalitza la funció amb el nomenament de l'expert. Però, sovint, s'evidencia que la decisió de sol·licitud del liquidador per una de les parts en conflicte (i de la mateixa manera que s'explicava en l'anterior article publicat al número 28 de la Revista, en tractar la realitat existent respecte de la petició d'auditor de comptes que a vegades realitza el soci

de l'empresa de manera interessada) pot ser una actitud que amagui la pretensió que l'altra part en conflicte cedeixi en alguna qüestió no explicitada i faciliti la transmissió de les participacions socials, la qual cosa permetria la reactivació de la societat sota la premissa recollida a l'article 370 de l'LSC.

També en aquest cas, com succeïa en el supòsit de nomenament d'auditor de comptes, el liquidador nomenat es troba enmig d'un conflicte no resolt i que la via de la liquidació, com succeïa respecte del nomenament d'auditor, no deixa de ser un mecanisme per tal d'aconseguir uns altres objectius que no són pas els que recull l'LJV.

En definitiva, es desvirtua la tutela que el legislador, amb bona intenció, ha posat a l'abast del ciutadà per defensar els seus drets. És tan evident que això succeeix que, sovint, la manca de col·laboració del soci o socis de la mercantil a liquidar s'uneix a la pèrdua d'interès de l'instant del procediment sense que, en aquesta situació descrita, el liquidador compti amb un argument dissuasiu, com bé podria ser el de la secció de qualificació de l'escenari concursal.

Tanmateix, en cas que la realització de l'actiu de la mercantil en liquidació proporcioni tresoreria pel pagament del passiu existent, l'aprovació del balanç final de liquidació serà una altra fita a superar, ja que la baralla entre socis no s'haurà apai-vagat, ni s'aturarà i, per aquest motiu, els socis tendiran a no aprovar el balanç final formulat pel liquidador.

Convé assenyalar que, davant d'una situació de manca de comptabilitat fiable i amb una conseqüent indeterminació del passiu, és a dir, davant el dubte raonable que la realització de l'actiu no abasti pel pagament de tot el passiu de l'empresa, la solució que per al liquidador pot ser més factible és la d'acollir-se al procediment concursal entenent que, essent una obligació imperativa de llei en cas d'insolvència del deutor, pot ser, a més, la via més segura per a la liquidació i extinció de la societat.

Com es pot comprovar, el que havia començat com una disputa entre socis pot finalitzar, després de passar per un procés d'LJV, en un procediment concursal recollit en la Llei concursal, en evitació d'indesitjables responsabilitats patrimonials pel liquidador que havia estat nomenat davant del mateix Jutjat Mercantil. És a dir, el mateix Jutjat Mercantil haurà d'atendre el procediment que havia finalitzat sota l'LJV amb el nomenament de liquidador, ara com a concurs de creditors: s'ha produït una mutació processal d'un mateix fet liquidatiu.

El que acabem d'explicar neix d'experiències viscudes. Com el lector pot suposar, tot i que aquesta realitat descrita no acostuma a constituir el punt essencial ni l'objecte habitual de debats, sí que es reproduïx de manera recurrent en l'àmbit de les pimes que, com és sabut, constitueix el gruix del teixit empresarial d'aquest país. D'aquí que es descriu en aquestes línies com a exemple d'un dels escenaris previsibles que pot trobar-se tot economista en l'àmbit de la seva actuació professional. Només amb l'adequada formació que s'hagi obtingut del Col·legi professional, l'economista podrà superar aquest i d'altres obstacles que se li plantegin en el seu quefer diari i fer front a situacions quotidianes com les descrites. ■

Sovint s'evidencia que la decisió de sol·licitud de liquidador per una de les parts en conflicte pot amagar la pretensió que l'altra part en conflicte cedeixi en alguna qüestió no explicitada